

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลเจดีย์คำ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลเจดีย์คำ อยู่ในพื้นที่ของอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีลำคลองไหลผ่านหลายสายสามารถส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมได้และมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน 2,475 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 5,771 คน เนื้อที่ประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร หรือ 18,750 ไร่ มีวัด 10 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง

ตำบลเจดีย์คำเป็นตำบลที่มีสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อาชีพและรายได้หลักคือการทำเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว ลำไย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงไก่ เลี้ยงวัว เป็นต้น นอกจากนั้นคนในท้องถิ่นยังมีการทำงานหัตถกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์และสวยงาม ได้แก่ การทำไม้กวาดดอกหญ้า และเครื่องจักสานต่าง ๆ ที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลคอนศรีชุมมีความต้องการพื้นฐานในด้านรายได้มากที่สุด ในขณะที่อีก 4 มิติ ประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

ตำบลเจดีย์คำเป็นตำบลพื้นที่ทำอาชีพหลักเกี่ยวกับเกษตรกรรมและงานฝีมือ หัตถกรรม เช่น การปลูกพืชผัก การปลูกข้าว การทำไม้กวาดและการทำชะลอม เป็นต้น แต่ในปัจจุบันผลผลิตราคาต่ำลงเนื่องจากเศรษฐกิจและไม่มีช่องทางในการพัฒนาผลผลิต ดังนั้น U2T จึงเกิดแนวคิดในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับคนในท้องถิ่น

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. อบรมการผลิตพืชและปศุสัตว์อินทรีย์
2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
3. ผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่อารมณดีและการลดค่าอาหารไก่โดยใช้วัสดุการเกษตรในท้องถิ่น
5. อบรมความรู้ด้านการตลาด
6. การออกแบบและผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์
7. จัดนิทรรศการส่งเสริมการท่องเที่ยว
8. ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจักสานตะกร้า
9. ติดตามความก้าวหน้ากิจกรรมและผลการดำเนินกิจกรรมผลิตน้ำหมักชีวภาพ
10. ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมกิจกรรม
11. ถอดบทเรียนและวางแผนการพัฒนาตำบลในระยะที่ 2

กลไกการดำเนินงาน

1. การจ้างงานตามภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย จำนวน 20 อัตรา
2. การลงพื้นที่เก็บข้อมูลและบันทึกข้อมูล Community Big Data
3. การวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพตำบล ปัญหาและความต้องการ/ประเด็นการพัฒนา
4. วางแผนการดำเนินกิจกรรมและจัดทำแผนดำเนินงานกิจกรรม
5. ดำเนินการจัดกิจกรรมการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าและพัฒนามรรรจภัณฑ์ และกิจกรรมประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น
6. ติดตามและประเมินผลกิจกรรมปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน (20 อัตรา) ประกอบด้วย นักศึกษา 5 อัตรา, ประชาชน 5 อัตรา, บัณฑิตจบใหม่ 10 อัตรา
2. การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy), ทักษะด้านสังคม (Social Literacy), ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy), ทักษะด้านภาษา (Language Literacy)
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ตำบลเจดีย์คำมีการพัฒนาสุตรปศุสัตว์อินทรีย์และมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักอินทรีย์ในการทำเกษตรกรรม มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างโลโก้และบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างจุดขายของผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจทั้งปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับตำบลและพื้นที่ พัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญให้กับคนในชุมชน ส่งผลให้กลุ่มอาชีพในตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถยกระดับสินค้าในชุมชนได้
4. การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 279 ข้อมูล

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

1. ประชาชนในชุมชนได้รับการพัฒนาทางด้านอาชีพ สร้างรายได้ คนในชุมชนพึ่งพาตนเองได้
2. ผู้ผ่านการเข้าร่วมอบรมตามเนื้อหาหลักสูตรกิจกรรมที่กำหนด มีความรู้ที่จะทำไปต่อยอดและใช้ประโยชน์ได้ในโครงการได้ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ โดยมีผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ ดังนี้ กลุ่มปศุสัตว์อินทรีย์ กลุ่มไก่ไข่อารมณดี กลุ่มจักสาน

ผลลัพธ์เชิงสังคม

1. การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานลดลง
2. การจ้างงานให้แก่คนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เช่น มีผู้ประกอบการสนใจนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายมากขึ้น
3. คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น การมีรายรับมากกว่ารายจ่าย
4. เกิดความสามัคคีภายในชุมชนแต่ละชุมชน
5. สามารถที่จะพัฒนาและยกระดับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่สังคมจากชุมชนสู่ตำบลและจากตำบลสู่จังหวัด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 จึงทำให้ไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาการสร้างอาชีพ ควรเพิ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ครอบคลุมกับทุกกลุ่ม เช่น ผลิตภัณฑ์น้ำปู กลุ่มดอกไม้แปรรูป หรือผู้ประกอบการอื่น ๆ ในท้องถิ่น รวมไปถึงการพัฒนาเพื่อเกจสินค้าและฉลากสินค้าก่อให้เกิดความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล

เบอร์ติดต่อ : 081 700 3612 หน่วยงาน : สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี